

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112200568
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1112200568.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Ivany Štíftovej a JUDr. Romana Majerského, v spore žalobcu: G.. B.. C. E., M. X, M., proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 9C/5/2012-130, zo dňa 4.1.2016, v spojení s opravným uznesením č.k. 9C/5/2012-185, zo dňa 11.9.2017, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žalovanej proti žalobcovi priznáva plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu; žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že návrhom doručeným súdu 9.1.2012 sa žalobca domáhal proti žalovanému náhrady škody 36.393 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 36.939 eur od 9.6.2011 do zaplatenia a nemajetkovej ujmy 7.500 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 7.500 eur od 9.1.2011 do zaplatenia. Žalobu po skutkovej stránke odôvodňoval tým, že žalovaná zodpovedá za škodu nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 42Rob/1904/2003, neskôr po prevedení do registra „C“ pod sp. zn. 27Cb/69/2006, ktorý mal spočívať v predčasnom vyznačení právoplatnosti a vykonateľnosti sp. zn. 42Rob/1904/03-11, zo dňa 31.12.2003, čo malo v konečnom dôsledku v príčinnej súvislosti s porušením zásady rýchlosti konania (§ 6 O.s.p.) za následok absolútne znehodnotenie žalovanej pohľadávky nevydaním právoplatného a vykonateľného rozhodnutia vo veci samej v primeranej lehote (porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) a tým vznik škody a ušlého zisku 36.393 eur (§ 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť žalovanej za škodu a ušlý zisk je daná tým, že v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom (vyznačením doložky právoplatnosti a porušením zásady rýchlosti konania) sa právo žalobcu proti dlžníkovi LIVAK PLAST s.r.o. po prevedení spisu 3.5.2006 do oddelenia „Cb“ vedeného pod sp. zn. 27Cb/69/2006 fakticky stalo nevykonateľným; súd právoplatne nerozhodol ani k 27.5.2010.

2. Žalobca uplatnený nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. preukazoval tým, že žalovaná svojimi nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v prieťahoch v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Bratislava III pod č.k. 27Cb/69/06 spôsobila právnu a majetkovú neistotu o výsledok konania, oslabenie jeho postavenia v konkurznom konaní na Krajskom súde v Bratislave pod č.k. 8K 1/2004, znehodnotenie žalovanej pohľadávky voči LIVAK PLAST s.r.o., a tým i zmarenie vymožitelnosti práva voči tejto spoločnosti. Namietaný nesprávny úradný postup v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod č.k. 42Rob/1904/2003 a č.k. 27Cb/69/2006 videl

v tom, že 1/ súd porušil povinnosť - dožiadať správcu konkurznej podstaty, či súhlasí s pokračovaním v konaní po vyhlásení konkurzu, 2/ predčasne správoplatnil platobný rozkaz sp. zn. 42Rob/1904/2003.

2.1. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie vo vzťahu k namietanému porušeniu povinnosti dožiadať správcu konkurznej podstaty, či súhlasí s pokračovaním v konaní po vyhlásení konkurzu uviedol, že v čase, keď bola vec na základe odporu podaného žalovaným prevedená do oddelenia „Cb“, už mal súd vedomosť o konkurze vyhlásenom na spoločnosť LIVAK PLAST, s.r.o. (žalovaného) a rešpektujúc účinky vyhlásenia konkurzu na žalovaného považoval toto konanie podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. za prerušené, bez potreby dožiadania správcu konkurznej podstaty ohľadom jeho súhlasu s pokračovaním v konaní. Súd pokračoval v konaní tým, že uznesením č.k. 27Cb/69/2006-104, zo dňa 9.9.2010, konanie zastavil z dôvodu, že 24.5.2010 Okresný súd Bratislava I uznesením č.k. 32Exre/2020/2009 vymazal žalovaného z obchodného registra, čím žalovaný z titulu právnej neexistencie stratil spôsobilosť vystupovať v súdnom konaní ako účastník konania. Poukázal na skutočnosť, že žalobcom namietané "nekonanie", t.j. prerušenie konania v dôsledku konkurzu LIVAK PLAST s.r.o. nastalo priamo zo zákona, keďže konkurz bol vyhlásený 7.12.2004, a to za účinnosti zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom a účinnom do 31.12.2004 a ani súhlas správcu konkurznej podstaty na pokračovanie v konaní nemal žiaden vplyv na prerušenie konania, nakoľko išlo o účinok vyvolaný konkurzom; svoj názor podporil odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2011 a dodal, že žalobca v konaní nepreukázal, prečo si v čase, keď na platobnom rozkaze sp. zn. 42Rob/1904/2003 bola od 3.3.2004 vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť, teda v čase, kedy mal platný exekučný titul, nepodal návrh o súdny výkon rozhodnutia, prečo si riadne a včas svoju pohľadávku voči LIVAK PLAST s.r.o. v období od 3.3.2004 do vyhlásenia konkurzu 7.12.2004, nevyháňal.

3. K nesprávneho úradnému postupu v dôsledku predčasného správoplatnenia platobného rozkazu sp. zn. 42Rob/1904/2003 súd prvej inštancie pripomenul, že žalobca spolu s návrhom predložil súdu i výpis z obchodného registra žalovaného z 31.12.2003, z ktorého vyplýva, že konateľmi žalovaného od 2.8.1996 boli B.. T. R. K. M. H.; súd vydal platobný rozkaz č.k. 42Rob/34/2004-12 a za žalovaného prevzala platobný rozkaz B.. T. R., konateľka žalovaného ako to vyplývalo z výpisu z obchodného registra žalovaného, ktorý predložil súdu i samotný žalobca, ako splnomocnená osoba. Ing. T. R. bola v čase prevzatia platobného rozkazu konateľkou žalovaného, čo bolo preukázané i výpisom z obchodného registra. Súd v danom čase nemal k dispozícii žiadne informácie o tom, že by uvedená osoba bola odvolaná z funkcie konateľky a že bol na registrový súd podaný návrh na zápis jej výmazu z obchodného registra. Keďže súd žiadne takéto informácie preukázateľne nemal k dispozícii, ani nemal o nich žiadne indicie, správne považoval B.. T. R. za osobu oprávnenú za žalovaného prevziať doručovaný platobný rozkaz. Takto vrátená doručka od žalovaného osvedčovala súdu vykonanie doručenia a čas doručenia až do doby, kým sa nepreukázal opak. Opak týchto skutočností sa preukázal 23.1.2006 (správne má byť 19.4.2006), kedy podal žalovaný v zastúpení svojím právnym zástupcom odpor proti platobnému rozkazu s odôvodnením, že mu nikdy nebol doručený a kde bola prvýkrát vznesená námietka, že platobný rozkaz prevzala neoprávnená osoba. Na základe týchto skutočností súd prvej inštancie skonštatoval, že súd vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť v súlade s ustanovením § 23 vyhlášky č. 66/1992 Zb. a v súlade s vtedy účinným ustanovením § 45 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, a týmto postupom Okresného súdu Bratislava III nedošlo k naplneniu znakov nesprávneho úradného postupu podľa príslušného ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z.

4. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca v konaní nepreukázal existenciu prieťahov v konaní, ani zložitost' prejednávanej veci, správanie účastníkov a postup súdu ako kritériá posudzovania namietaných prieťahov v konaní, hoci preukazovanie týchto skutočností prináleží žalobcovi, na ktorom je dôkazné bremeno; z listinných dokladov založených v spise mu vyplynulo, že v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 42Rob/1904/2003 a následne pod sp. zn. 27Cb/69/2006, súd rozhodoval v konaní priebežne, predovšetkým o procesných otázkach, následne bolo konanie zo zákona prerušené v dôsledku prebiehajúceho konkurzu dlžníka LIVAK PLAST s.r.o. Žalobca namietal prieťahy v konaní za obdobie, počas ktorého bolo konanie z dôvodu prebiehajúceho konkurzu na majetok LIVAK PLAST s.r.o. zo zákona prerušené; počas konania č.k. 27Cb/69/2006, neurgoval vytýčenie termínu pojednávania, nevykonával žiadne úkony smerujúce k odstráneniu údajných pochybení, jedinou sťažnosť na prieťahy podal na súde až 19.7.2010. Na podklade zistených skutočností súd prvej inštancie skonštatoval, že škoda žalobcovi vznikla výmazom spoločnosti LIVAK PLAST s.r.o. z obchodného registra, v dôsledku čoho spoločnosť stratila spôsobilosť byť účastníkom konania a konanie pod sp. zn.

27Cb/69/2006 muselo byť zastavené a nie tým, že Okresný súd Bratislava III neskončil konanie pred týmto výmazom.

5. Vo vzťahu k preukázaniu príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom, príp. nezákonným rozhodnutím ako posledným predpokladom úspešnosti podanej žaloby, nemal súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vôbec preukázanú existenciu akejkoľvek škody vzniknutej v dôsledku prebiehajúceho konania na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 27Cb/69/2006, čím žalobca nepreukázal, že by práve v dôsledku takéhoto postupu žalovanej, príp. v dôsledku rozhodnutí (procesných) žalovanej, mu vznikla akákoľvek škoda. Považoval za nepochybné, že v prípade preukázania príčinnej súvislosti je potrebné pri nej brať do úvahy priamosť a bezprostrednosť pôsobenia príčiny a následku. Zdôraznil, že na majetok dlžníka LIVAK PLAST s.r.o. bol vyhlásený konkurz v roku 2004; z uznesenia o zrušení konkurzu mal preukázané, že v konkurznom konaní sp. zn. 8K/1/2004 nebol uspokojený žiadny veriteľ spoločnosti LIVAK PLAST s.r.o., z čoho mal za zrejmé, že už od začiatku konania (teda od decembra 2004) nedisponoval LIVAK PLAST s.r.o. žiadnym majetkom, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu. Uzavrel, že nie je preto možné vidieť príčinnú súvislosť medzi údajným nesprávnym úradným postupom a nárokom žalobcu, keďže predmetné súdne konanie nebolo spôsobilé ovplyvniť postavenie žalobcu v žiadnom smere.

6. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu, že nemajetkovú ujmu požadovanú v súvislosti s prietahmi v konaní netreba preukazovať dodal, že z § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. nevyplýva možnosť súdu poskytnúť nemajetkovú ujmu len na základe konštatovania porušenia práva účastníka konania bez negatívneho prejavu v jeho sfére. Nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade, ak došlo k nesprávnemu úradnému postupu alebo nezákonnému rozhodnutiu pri výkone verejnej moci nevzniká automaticky. Aj v prípade nesprávneho úradného je vznik nemajetkovej ujmy nevyhnutné preukázať.

7. Návrhy na doplnenie dokazovania výsluchom svedka M. H. a pripojením spisov Okresného súdu Bratislava III vedených pod sp. zn. 26Cb/260/2003, 25Cb/259/2003, 25Cb/258/2003, 23Cb/175/2003, 28Cb/263/2003, 26NcCbP4/2003, 28Cb/44/2003, 27Cb/257/2003, 26Cb/174/2003, 27Cb/259/2003, 26Cb/259/2003, 27Cb/173/2003, 27Cb/119/2003, 26Cb/44/2003 a 23Cb/259/2003, spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 39Cb/288/2005 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8K/1/2004 zamietol, nakoľko mal na základe vykonaného dokazovania za to, že žalobcom požadované doplnenie dokazovania by bolo nehospodárne a neúčelné a vo veci by nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci.

8. Za nedôvodnú vyhodnotil tiež námietku žalobcu týkajúcu sa zákonnej sudkyne, ktorá vec prejednáva a to s odkazom na Dodatok č. 5 zo dňa 16.5.2014 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I na rok 2014, vydaný podľa § 51 ods. 4 písm. b), písm. c) a § 52 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z., ktorým došlo k zmene zákonného sudcu v súvislosti s menovaním G.. C. C. R. do funkcie sudkyne Okresného súdu Bratislava I. Upriamil pozornosť na ustálenú judikatúru ústavného súdu, z ktorej je zrejmé, že za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon sudcovskej funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený na prerokovanie konkrétnej veci v súlade s rozvrhom práce súdu. Zákonným sudcom je teda sudca (samosudca alebo člen senátu) miestne, vecne a funkčne príslušného súdu, ktorý má vo veci konať podľa rozvrhu práce prijatého v súlade so zákonom (I. ÚS 8/94, II. ÚS 15/96, II. ÚS 43/96, II. ÚS 47/99, III. ÚS 31/01).

8.1. Vyslovil názor, že v danom prípade nedošlo k zásahu do práva žalobcu nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a preto na vyššie uvedenom základe za použitia § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. c), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2, § 17 ods. 1, § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., § 14 ods. 1 písm. d), § 23 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 O.s.p. a hoci žalovaná mala vo veci plný úspech, náhradu trov konania jej nepriznal, nakoľko si žiadne trovy konania neuplatnila.

9. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť; podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola jeho námietka, že súd prvej inštancie sa dôsledne nevysporiadal s jeho argumentom o odobratí veci zákonnej sudkyňi, vytykal súdu prvej inštancie, že nevykonal ním navrhované dôkazy - výsluch svedka M. H. a pripojenie spisov vedených okresnými súdmi, hoci bolo jeho základnou povinnosťou zistiť majetkové pomery dlžníka LIVAK PLAST s.r.o. v období od podania návrhu na vydanie platobného

rozkazu, resp. vydania platobného rozkazu v konaní 42Rob/1804/2003 do vyhlásenia konkurzu na majetok LIVAK PLAST s.r.o. Proti rozsudku brojil tiež tým, že ak by súd prvej inštancie vykonal navrhované dokazovanie, spoľahlivo by ustálil, že LIVAK PLAST s.r.o. v čase pred vyhlásením konkurzu (7.12.2004), teda po správoplatnení platobného rozkazu a vyznačení doložky vykonateľnosti (3.3.2004), mala v rokoch 2003-2005 majetkové aktíva. Súdu prvej inštancie vyčítal, že nepredložil odvolaciemu súdu odvolanie proti uzneseniu, ktorým zamietol návrhy na vykonanie dokazovania, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Okresný súd Bratislava III v súvislosti s vyznačením doložky právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu, po jeho zrušení pochybil, keď v primeranej lehote nedosiahol vydanie exekučného titulu. Napadnutý rozsudok považoval za nekonzistentný, nepreskúmateľný, odôvodnenie arbitrárne, pretože súd prvej inštancie nekonkretizoval a neoznačil ním tvrdené ostatné listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise, neumožnil mu oboznámiť sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a vyjadriť sa k nim, najmä tým, že ich ani v napadnutom rozhodnutí neoznačil a nepomenoval; nie je zrejmé, čo súd prvej inštancie mal na mysli „ostaným obsahom spisu“. Súd prvej inštancie odignoroval rozhodovaciu prax ESĽP vo veci odškodňovania obetí prieťahov v súdnych konaniach, keď sa nevysporiadal s otázkou, čo bolo pre žalobcu vo vzťahu k výške majetkovej škody - hodnotite prihlásených pohľadávok do konkurzného konania „v hre“, nevysporiadal sa ani s dôvodovou správou k zákonu č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorej odškodnenie nemajetkovej ujmy by sa nemalo odlišovať od odškodnenia, ktoré by dotknutej osobe priznal v prípade porušenia „primeranej lehoty“ podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru Európsky súd pre ľudské práva a s tým, že nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy bol je po práve.

10. Podľa § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny (§ 387 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27.8.2019 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

12. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobcu v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C.s.p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu; s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k zamietnutiu žaloby o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 42Rob/1904/2003, neskôr pod sp. zn. 27Cb/69/2006, založenej na úvahe súdu prvej inštancie na tom, že žalobca v priebehu konania nepreukázal plnenie podmienok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., keď nepreukázal nesprávny úradný postup, vznik škody ani príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom, argumentácia žalobcu v odvolaní nebola spôsobilá zmeniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

13. Na ozrejenie právnej stránky veci a na zdôraznenie správnosti záverov prijatých súdom prvej inštancie odvolací súd pripomína, že podstata základného práva na náhradu škody podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) spočíva v oprávnení každého domáhať sa náhrady škody spôsobenej v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne konať tak, aby bola označenému právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na náhradu škody vykonávajú (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy). Nesprávnym úradným postupom je taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s právnou úpravou, ide o úradný postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomoci orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj ak poruší povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak je nečinnosť pri výkone verejnej moci, ak má zbytočné prieťahy v konaní, alebo či spôsobí iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Prieťahy v

súdnom konaní treba považovať za protiprávny stav, v každom okamihu ktorého dochádza k rovnakému porušovaniu práva účastníka konania na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Náprava nemajetkovej ujmy nesleduje cieľ poskytnúť poškodenému náhradu peňažného ekvivalentu ani obnovu pôvodného stavu, ale iba jej určité spravodlivé zmiernenie (tzv. zadosťučinenie, satisfakciu). Primerané zadosťučinenie sa chápe ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy. Zákon č. 514/2003 Z.z. v § 17 ods. 2 predpokladá možnosť uspokojenia ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo forme zadosťučinenia (morálneho, resp. morálnej satisfakcie), spočívajúceho v konštatovaní porušenia práva na správny úradný postup, teda aj na konanie bez prietahov pred orgánom verejnej moci. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (peňažné zadosťučinenie, resp. peňažnú satisfakciu) predpokladá uvedené ustanovenie v prípade, keď morálne zadosťučinenie vo forme konštatovania porušenia práva nie je dostatočné.

14. Štát zodpovedá za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vtedy, ak sú súčasne splnené aj ďalšie podmienky zodpovednosti: 1/ nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ak nie je splnená čo i len jedna z týchto podmienok, štát zodpovednosť nenesie. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je rovnako podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom (bezprostredným) tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie je. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmu (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Príčinou vzniku škody nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom (porovnaj napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 24/2004, 3 M Cdo 12/2005, 3 Cdo 32/2007, 5 M Cdo 13/2010, R 21/1992, R 7/1979). Žalobca mal dôkazné bremeno ohľadom všetkých tvrdení, ktorými odôvodňoval žalobu (§ 132 C.s.p., čl. 8 Základných princípov C.s.p.).

15. V nadväznosti na vyššie uvedené právne východiská, odvolací súd - s ohľadom na odvolacie námietky žalobcu - na doplnenie dôvodov napadnutého rozhodnutia uvádza, že okolnosť, že žalobca v súdnom konaní nedosiahol vydanie súdneho rozhodnutia sama o sebe škodu nepredstavuje. Nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinnosti súdu vydať rozhodnutie v primeranej lehote by mohol byť príčinou vzniku škody len vtedy, ak by bolo preukázané, že žalobca „stratil“ pohľadávku voči svojmu dlžníkovi práve v dôsledku kvalifikovanej nečinnosti súdu. Pre takýto záver je preto významné zistenie, či by bolo možné splnenie (vyloženie) záväzku pri obvyklom behu udalostí očakávať, keby k tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu súdu nedošlo. V súdnej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že splnenie záväzku dlžníkom žalobcu (spoločnosťou LIVAK PLAST s.r.o.) nebolo reálne, nakoľko z obsahu uznesenia o zrušení konkurzu vyplýva, že v konkurznom konaní sp. zn. 8K/1/2004 nebol upokojený žiadny veriteľ spoločnosti LIVAK PLAST s.r.o., z čoho je zrejmé, že už od začiatku konkurzného konania (december 2004) spoločnosť LIVAK PLAST s.r.o. nedisponovala žiadnym majetkom, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu. Bez právnej relevancie je tak tvrdenie žalobcu, že škoda mu vznikla tým, že po zrušení doložky právoplatnosti a vykonateľnosti Okresný súd Bratislava III pochybil, keď v primeranej lehote nedosiahol vydanie exekučného titulu. Ani vydanie exekučného titulu po zrušení doložky právoplatnosti by totižto žalobcovi neprivodilo uspokojenie jeho pohľadávky. Pokiaľ žalobca namietal, že v období pred začatím konkurzného konania, teda po správoplatnení platobného rozkazu a vyznačení doložky vykonateľnosti mala spoločnosť LIVAK PLAST s.r.o. majetkové aktíva, odvolací súd v názorovej zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobcovi v možnosti uspokojenia jeho pohľadávky, práve v uvedenom období, nič nebránilo. Hodno však podotknúť, že ku vzniku škody v dôsledku nesprávne (predčasne) vyznačenej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti by štát - za splnenia zákonom stanovených podmienok - zodpovedal za vzniknutú škodu práve a iba vtedy, ak by bol na základe takto vyznačenej doložky právoplatnosti podaný návrh

na súdny výkon rozhodnutia. O takúto situáciu sa však v prejednávanej veci nejedná; žiada sa tiež dodať, že žalobca ani nepreukázal, že v období od vyznačenia doložky právoplatnosti a vykonateľnosti do vyhlásenia konkurzu, t.j. za dobu trvania konania 9 mesiacov by pri obvyklom chode vecí (nebyť vytýkaného nesprávneho úradného postupu - predčasného vyznačenia doložky právoplatnosti) dosiahol vydanie exekučného titulu a súčasne aj uspokojenie svojej pohľadávky. Nemožno prehliadnuť, že spoločnosť LIVAK PLAST s.r.o. podala proti platobnému rozkazu odpor, ktorým spochybnila existenciu pohľadávky žalobcu v celom rozsahu; po podaní odporu by tak nevyhnutne muselo nasledovať konanie vo veci samej; pohľadávka žalobcu bola popretá aj správcom konkurznej podstaty v konkurzom konaní; žalobca neinicioval konanie o incidenčnej žalobe v zmysle § 23 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb., v ktorom mohol namietať opodstatnenosť alebo neopodstatnenosť popieracieho prejavu správcu, resp. či správcom uvedený dôvod popretia je alebo nie je daný. Existencia žalobcom uplatnenej pohľadávky, ktorú „stratil“ tak ostala nepreukázaná. Nepreukázaním existencie pohľadávky, žalobca nepreukázal ani vznik škody v podobe ušlého zisku. Na uvedenom základe okolností, či spoločnosť LIVAK PLAST s.r.o. v období pred začatím konkurzného konania mala alebo nemala majetkové aktíva nemohla mať žiaden vplyv na správnosť záverov napadnutého rozsudku.

16. So zreteľom na súdom prvej inštancie správne vyhodnotenie bezdôvodnosti žaloby čo do základu, odvolací súd považoval za nadbytočné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalobcu ohľadom náhrady nemajetkovej ujmy.

17. K odvolacej argumentácii, ktorou žalobca vytýkal súdu prvej inštancie, že sa nedôsledne vysporiadal s jeho námietkou odobratia veci zákonnej sudkyňi, odvolací súd pripomína, že pojem zákonného sudcu je definovaný viacerými na seba nadväzujúcimi kritériami, ktoré súčasne tvoria navzájom prepojené garancie reálneho obsahu tohto základného práva. K týmto kritériám treba priradiť v prvom rade vecnú, funkčnú a miestnu príslušnosť súdov, a následne obsadenie príslušného súdu, ktoré je v procesných poriadkoch a v zákone č. 757/2004 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='757/2004 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> vymedzené od samosudcu až po rozmanité rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov; na to nadväzuje zásada prideľovania vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce a spôsobom, ktorý určuje zákon. Prvoradým účelom základného práva na zákonného sudcu vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 ústavy je zabrániť tomu, aby súd, ktorý má konkrétnu vec prerokovať a rozhodnúť, bol obsadený spôsobom, ktorý by sa dal označiť za svojvoľný alebo za účelový (II. ÚS 893/2014).

17.1. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na Dodatok k rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I č. 5 Spr. 3223/2014, zo dňa 16.5.2014, ktorým bola C. C. R. pridelená na rozhodovanie vo veciach občianskoprávných a to vo veci priebežného mesačného nápadu v novozaktívnených súdnych oddeleniach 23C, 23Cpr, 23Cd, 23CcuD pomerom počtu pridelených vecí „4“ a podľa § 51 ods. 4 písm. b), písm. c) a § 52 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. a bodu 3.3 a 3.4 Spoločných zásad pre občianskoprávny, trestný a obchodný úsek Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I na rok 2004 boli spôsobom uvedeným v predmetnom dodatku č. 5 k rozvrhu práce náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov prerozdelené veci z ostatných súdnych oddelení. Z potvrdenia založenom v spise (č.l. 62) ďalej vyplýva, že sporová vec vedená na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9C/5/2012 bola 26.5.2014 týmto spôsobom pridelená G. C. C. R.. V názorovej zhode so súdom prvej inštancie za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon tejto funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu (napr. I. ÚS 239/04, II. ÚS 417/06, III. ÚS 285/2010). V tomto kontexte tiež hodno upozorniť, že samotný Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil záver, že základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi nie je porušené, ak došlo k zmene v osobe zákonného sudcu na základe prerozdelenia už pridelených vecí z dôvodu predvídaného zákonom a spôsobom, ktorý vyžaduje príslušný zákon (IV. ÚS 202/2011).

18. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhované dôkazy, odvolací súd pripomína, že súdna prax je jednotná v názore, že k procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), môže to

viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu; uvedená okolnosť nezakladá zásah súdu do práva na spravodlivý proces.

18.1. Odvolací súd je názoru, že v danej veci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo nevykonal žalobcom navrhované dôkazy. Vzhľadom na správnosť napadnutého rozhodnutia odvolací súd súhlase so súdom prvej inštancie konštatuje, že vykonanie navrhovaných dôkazov by bolo nadbytočné a z hľadiska zistenia a posúdenia rozhodujúcich skutočností aj nepotrebné a nevhodné. Neopodstatnená je preto tiež námietka žalobcu, že nerozhodnutím o odvolaní proti uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrhy na doplnenie dokazovania bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Predmetné uznesenie má povahu uznesenia upravujúceho vedenie konania; proti takémuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie a súd prvej inštancie nebol povinný predložiť vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu, nakoľko v zmysle § 209 ods. 2 O.s.p. platného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ak odvolanie smeruje proti uzneseniu, ktorým súd prvého stupňa nerozhodol vo veci samej, vec sa predloží odvolaciemu súdu pred rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, len ak by bez rozhodnutia o odvolaní súd prvého stupňa nemohol pokračovať v konaní.

19. Pokiaľ ide o tú časť odvolacej argumentácie, ktorou žalobca vytykal súdu prvej inštancie, že mu neumožnil oboznámiť sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, teda aby sa oboznámil s tzv. „ostatným obsahom spisu“ a vyjadriť sa k nim, odvolací súd poznamenáva, že právo sporovej strany byť oboznámený s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany možno považovať za súčasťou práva na spravodlivý proces; k porušeniu práva byť oboznámený s listinnými dôkazmi založenými v spise a vyjadriť sa k nim nedochádza - ako sa mylne domnieva žalobca - tým, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neoznačil a nepomenoval dôkazy (uvedené z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia napokon ani nevyplýva).

19.1. Právo oboznámiť sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a vyjadriť sa k nim je úzko spojené s princípom kontradiktórnosti konania. Z princípu kontradiktórnosti súdneho konania vyplýva, že samotný účastník konania musí mať možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie jeho odporcu právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť; nezáleží pritom na tom, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie (napr. rozsudok ESLP z 31.5.2001, K.S. proti Fínsku); inak povedané, požiadavka „kontradiktórnosti konania,“ sa poníma čisto formálne; z jej hľadiska nezáleží alebo len málo záleží na skutočnom obsahu a význame informácie alebo argumentov predložených súdu. Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na začatie konania, následné podania žalobcu a vyjadrenia žalovanej, boli vzájomne sporovým stranám doručované. Z obsahu zápisníc z pojednávania, na ktorých došlo k prejedaniu veci a zvukových záznamov ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie pri vykonávaní dokazovania postupoval v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p., platného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, podľa ktorého dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie alebo ak listina bola všetkým účastníkom doručená alebo ak listina alebo jej obsah nebola protistranou spochybnená. Žalobca teda bol oboznámený so všetkými listinnými dôkazmi založenými v spise, mal možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a toto právo v konaní aj využil. Uvedené znamená, že žalobcom vytykané procesné pochybenie súdu prvej inštancie odvolacím súdom zistené nebolo.

20. Odvolací súd sa napokon nestotožnil ani s námietkou nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, event. jeho nepreskúmateľnosti či arbitrárnosti. V prípade nepreskúmateľnosti rozsudku ide o takú vlastnosť rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavuje tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci. Je síce pravdou, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP, avšak táto judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, vrátane takého, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súď musí odpovedať na podstatné a právne významné skutočnosti a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie ich existencie, inak by sa dostal mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktorý proces je chránený nielen čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale i čl. 6 ods. 1 Dohovoru s tým, že súčasťou obsahu týchto základných práv je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne

dáva odpovede na relevantné právne a skutkovo súvisiace otázky vo väzbe s predmetom konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 119/2009, III. ÚS 95/2006, III. ÚS 260/2006). Preskúmaním tejto časti odvolacieho argumentu žalobcu odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne rozviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania a uviedol stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, ako aj výsledky vykonaného dokazovania s tým, že citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery i adekvátne vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd preto v tejto časti argumentácie žalobcu dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako celok spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. (teraz § 220 ods. 2 C.s.p. týkajúci sa náležitostí odôvodnenia rozsudku). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka konania (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 165/2011). Pre úplnosť - v reakcii na námietku žalobcu - odvolací dopĺňa, že zo žiadnych ustanovení Občianskeho súdneho poriadku platného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nevyplývala povinnosť súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konkrétne a jednotlivo označiť a pomenovať všetky podania, dôkazy a listiny, ktoré sa nachádzajú v spise a tvoria súčasť spisu. Je postačujúce, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia celkom jednoznačne vyplýva, z akých dôkazov súd prvej inštancie vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a prečo nevykonal navrhnuté dôkazy.

21. Keďže žalobca v podanom odvolaní ďalej neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, a s ktorými by sa nevyssporiadal už súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t.j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku; ďalšie odvolacie námietky žalobcu preto odvolací súd vyhodnotil v ich súhrne ako právne irelevantné a také, ktoré z povahy veci nie sú spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).